

آدرس: بخنود، خیابان امام خمینی(ره)، بین میدان فردوسی و ماجر، جنب درمانگاه خام (السیا/ص)
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۲۰۰۰
تلفن اشتراک: ۳۲۳۳۹۷۶۲
دفتر مرکزی پذیرش آگهی: ۳۲۳۳۹۷۶۴

صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۲۰۰۰
نمابر دبیر خانه: ۰۵۱-۳۷۶۲۲۳۹۵
پاکت: ۲۰۰۰۹۹۹ چاپ: شهر چاپ خراسان

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر عامل و مدیر مسئول: حسین سعیدی
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی (سازمان آب)

روزنامه خراسان شمالی
روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان شمالی
شبه ۲ براد ۱۴۰۳
۱۷ مهر ۱۴۴۶ شماره ۴۱۱۴

خراسان شمالی

نخستین تجربه فیلم سازی ۸ کارگردان موفق سریال ساز

روزی روزگاری کارگردانی

سریال مناسبتی بود. او با ساخت سریال های موقتی مثل «خانه به دوش»، «متهم گریخت»، «ترش و شیرین» و «زنگاه»، فرم جدیدی از سریال کمدی را پیش روی مخاطبانش گذاشت؛ سریال هایی که در سال های اخیر بارها از شبکه های مختلف بازبینی می شوند و هنوز هم مخاطب دارند.

تجربه اولین فیلم

مخاطبان علاقه مند به سریال های «رضا عطاران»، با تماشای اولین فیلمش متعجب شدند. عطاران صراحتا با فیلمش به آن ها نشان داد که فیلم سازی و سریال سازی برایش دو مقوله جدا از هم هستند. او در «خوابم میاد» هم روی زندگی طبقه متوسط دست گذاشت، اما لحظات کمدی و خنده دار فیلم نتوانست ذات تلخ آن را بپوشاند و در نهایت «خوابم میاد» به فیلمی تلخ با موقعیت های کمدی تبدیل شد و به مذاق بخش مهمی از مخاطبان آثار «عطاران» خوش نیامد. با این حال، اما «خوابم میاد» باعث شد «عطاران» در نقطه ورود به سینما برنده سیمرخ بلورین بهترین کارگردان بخش نگاه نو شود. او بعد از این فیلم، «رد کاپت» و «دراکولا» را هم کارگردانی کرد.

سعید آقاخانی

کارگردان فیلم: لاسپ ۱۰۰

سابقه سریال سازی

«سعید آقاخانی» جزو بازیگرانی بود که ابتدای دهه ۷۰ با گروه «مهران مدیری» شناخته شد. او از سال ۱۳۸۴ علاوه بر بازیگری، فیلمنامه هم می نوشت و فیلمنامه سریال «متهم گریخت» را به همراه «عطاران» نوشت و در سریال «روزگار خوش حبیب آقا» هم به عنوان فیلمنامه نویس حضور داشت.

«آقاخانی» سال ۱۳۸۶ اولین فیلم تلویزیونی اش را برای شبکه یک ساخت و سال ۱۳۸۸ اولین سریال تلویزیونی اش به نام «عید امسال» را کارگردانی کرد.

او در تلویزیون کارگردانی پر کار بود و از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ که اولین فیلم سینمایی اش را ساخت، هشت سریال «عید امسال»، «زن بابا»، «راه دررو»، «خوش نشین ها»، «قطعه سرخط»، «دزد و پلیس»، «خروس» و «روزهای بد بهدر» را ساخته بود. اکثر سریال های «آقاخانی» مناسبتی بودند و جز یکی دو مورد، سایر آن ها آثار متوسطی از آب در آمدند.

تجربه اولین فیلم

«لاسپ ۱۰۰» به عنوان اولین تجربه فیلم سازی «سعید آقاخانی» با بازی «محسن تانابنده» و «ساره بیات»، سوژه جدیدی نداشت و به لحاظ کارگردانی هم اثر قابل قبولی نبود. این فیلم آن طور که باید مورد توجه قرار نگرفت و در جشنواره فجر هم سرانجام خوشی نداشت.

حمید لیخنده

کارگردان فیلم: آبی

سابقه سریال سازی

زنده یاد «حمید لیخنده» در دهه ۷۰ جایگاه ویژه ای در میان کارگردان های تلویزیونی داشت و با ساخت سریال «در پناه تو» توانست سریالی پر مخاطب را روانه آنتن کند. این سریال به یکی از مهم ترین آثار دهه ۷۰ تلویزیون تبدیل شد. «لیخنده» بعد از «در پناه تو»، «در قلب من» را در همان حال و هوا ساخت

که البته توقیف سریال قبلی اش را به دست نیاورد. «با من بمان»، «پیدا و پنهان» و «کارآگاهان» هم از جمله آثاری بود که لیخنده تا اواسط دهه ۸۰ برای تلویزیون کارگردانی کرد.

تجربه اولین فیلم

با وجود این که «لیخنده» در تلویزیون به شهرت بسیار زیادی رسیده بود اما در سینما فقط یک فیلم ساخت. او اواخر دهه هفتاد بعد از ساخت «در پناه تو» و «در قلب من»، فیلم سینمایی «آبی» را با حضور «هدیه تهرانی»، «بهرام رادان» و «حسن جوهرچی» ساخت؛ فیلمی تجاری که به مذاق منتقدان خوش نیامد اما فروش خوبی در گیشه داشت. «لیخنده» بعد از «آبی» قید فیلم سازی را زد و دوباره به تلویزیون برگشت.

گروه سینما و تلویزیون– بعضی از کارگردان هایی که در سینما صاحب جایگاهی ویژه شده اند و جواز زیادی نصیبشان شده است روزی روزگاری کارگردانی را از ساخت سریال های تلویزیونی شروع کردند و در واقع بعد از این که به واسطه ساخت سریال های تلویزیونی موفق به شهرت رسیدند، سراغ ساخت اولین فیلم سینمایی شان رفتند. بعضی از آن ها در این تجربه موفق بودند و برخی دیگر بعد از یکی دو فیلم قید فیلم سازی در سینما را زده اند و دوباره به سریال سازی روی آورده اند. به پنهان اکران فیلم «نیلگون»، نخستین ساخته «حسین سهیلی زاده» که یکی از کارگردان های فعال در سریال سازی است نگاهی داریم بر نخستین تجربه فیلم سازی کارگردان هایی که پس از سریال سازی در تلویزیون و رسیدن به شهرت، تصمیم به فیلم سازی گرفتند. در این مطلب، علاوه بر «حسین سهیلی زاده»، سابقه سریال سازی و نخستین فیلم «سروش صحت»، «مهران مدیری»، «سعید آقاخانی»، «رضا عطاران»، «اصغر فرهادی»، «داود میرباقری» و «حمید لیخنده» را هم مورد بررسی قرار دادیم.

حسین سهیلی زاده

کارگردان فیلم: نیلگون

سابقه سریال سازی

«حسین سهیلی زاده» یکی از پرکارترین کارگردان های سریال های تلویزیونی است. او از اواخر دهه ۷۰ حدود ۲۵ سریال تلویزیونی و ۳ سریال برای شبکه نمایش خانگی ساخته است. درست است که بسیاری از سریال های «سهیلی زاده» آثار موقتی از آب درنیامدند اما می توان گفت تیمی از

آن ها جزو پرمخاطب ترین سریال های تلویزیونی زمان خودشان بودند و حتی هنوز هم در بازپخش ها آثار پرمخاطبی هستند. «سهیلی زاده»، سلیقه مخاطبان را خیلی خوب می شناخت و انگار می دانست چگونه آن ها را پای تلویزیون بنشاند و کاری کند سر ساعت معین، هیچ کاری را به تماشای قسمت جدید سریالش ترجیح ندهند! سریال های «دلنوازان»، «آوای باران»، «ترانه مادری»، «فاصله ها»، «رانت خوار کوچک»، «دختران حوا»، «پریا»، «آخرین گناه» و «روزهای اعتراض» جزو پرمخاطب ترین آثار «سهیلی زاده» در تلویزیون بودند. او در شبکه نمایش خانگی هم ۳ سریال «مانکن»، «ملکه گدایان» و «مقرع عاشق» را کارگردانی کرد که دوتای اول جزو آثار پرمخاطب پلتفرم ها بودند.

تجربه اولین فیلم

«سهیلی زاده» سال ۱۳۹۸ بعد از تجربه های فراوان سریال سازی در تلویزیون تصمیم گرفت اولین فیلم سینمایی اش را کارگردانی کند؛ فیلمی به نام «نیلگون» با بازی «میترا حجار»، «محمدرضا فروتن»، «سام درخشانی»، «آناهیتا درگاهی» و «هایون ارشادی» که این روزها بعد از گذشت پنج سال چند وقتی است روی پرده سینماها رفته است. «سهیلی زاده» در این فیلم، شخصیتی پیچیده را محور اصلی داستانش قرار داده؛ دختری که به خاطر مشکلات بسیار زیادی که پشت سر گذاشته به لحاظ روحی آسیب دیده است. کارگردان، مشکلات و درگیری های روحی این دختر را با ماجرای عاشقانه گره زده است. باید دید اولین فیلم این کارگردان تا چه حد مورد استقبال قرار می گیرد و آیا «سهیلی زاده» باز هم تجربه فیلمسازی را ادامه می دهد یا کماکان در عرصه سریال سازی فعالیت خواهد داشت.

اصغر فرهادی

کارگردان فیلم: رقص در غبار

سابقه سریال سازی

اصغر فرهادی، قبل از این که به عنوان کارگردان سینما مطرح شود، در تلویزیون به عنوان نویسنده و کارگردان، فعالیت های زیادی کرده بود. او اوایل در نگارش آیتم های نمایشی جنگ شبانه «شب بخیر تهران» مشارکت داشت و بعد از آن فیلم نامه «ماه مهران» به کارگردانی «بهروز

بقایی»، «روزگار جوانی» به کارگردانی «شاپور قریب» و «پزشکان» به کارگردانی «مسعود کرمانی» را نوشت. اولین سریالی که «اصغر فرهادی» هم فیلم نامه اش را نوشت و هم آن را برای تلویزیون کارگردانی کرد، «چشم به راه» بود، یک مجموعه ساده که شباهت زیادی به تله تئاتر داشت و تمام قصه هایش در بخش زایمان اتفاق می افتاد. سال ۱۳۷۷ فرهادی مجموعه «مجمع مسکونی فرخ و فرج» را براساس فیلم نامه «کوروش نریمانی» کارگردانی کرد و یک سال بعد اولین سریال مهم زندگی اش «داستان یک شهر» را ساخت که «فرهادی» در آن روی سوژه های اجتماعی و آسیب هایی دست گذاشت که تا پیش از آن خیلی از کارگردان ها به آن ها در تلویزیون نمی پرداختند. در ادامه موفقیت «داستان یک شهر»، «فرهادی»، سه سال بعد، دوباره یک سری جوان را دور هم جمع کرد و «داستان یک شهر ۲» را ساخت.

تجربه اولین فیلم

«فرهادی» سال ۱۳۸۱ اولین فیلمش به نام «رقص در غبار» را کارگردانی کرد، فیلمی با بازی «فرامرز قریبیان» و «باران کوثری» که بخش مهمی از آن در بیابان می گذشت و

سایر بخش ها در محلات پایین شهر و حومه تهران روایت می شد. داستان این فیلم درباره پسری جوان بود که به خاطر حرف هایی که همه پشت سر مادر نامزدش می زنند از او جدا می شود و در ادامه با قدم گذاشتن در بیابان و تجربه سرما و گرستگی و نیش مار و همراهی با یک پیر مرد، زندگی اش تغییر می کرد. فیلم «رقص در غبار» بهترین فیلم جشنواره فجر بیست و یکم شد و در جشن خانه سینما هم جایزه بهترین فیلم را گرفت. این فیلم در جشنواره فیلم آسیا پاسیفیک، برای فیلمنامه، کارگردانی و بهترین بازیگر نقش مکمل مرد جایزه گرفت و در جشنواره فیلم مسکو هم برنده جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل مرد شد.

مهران مدیری

کارگردان فیلم: ساعت ۵ عصر

سابقه سریال سازی

«مهران مدیری» خیلی دیر به فکر ساخت فیلم سینمایی افتاد. او اوایل دهه ۷۰ به عنوان بازیگر شناخته شد و از همان زمان به عنوان کمدین، بسیار مورد توجه قرار گرفت.

جنس کمدی «مهران مدیری» در مقام یک کمدین در آن برهه زمانی، آن قدر به مذاق مخاطبان خوش آمد که خیلی زود او را به چهره مطرحی در این عرصه تبدیل کرد. در فاصله سال های ۷۲ تا ۹۵ «مدیری»، شرایط متفاوتی را به عنوان یک کارگردان تجربه کرد. او بعد از ساخت چند مجموعه آیتمی متفاوت، سریال نودشی «پاورچین» را ساخت و به دنبال آن تجربه های بیشتری در این عرصه به دست آورد. «مدیری» اواخر دهه ۹۰ با سریال «قهوه تلخ» به شبکه نمایش خانگی رفت و جزو اولین کارگردان هایی بود که سریال سازی در این شبکه را تجربه کرد. او تا قبل از این که سال ۱۳۹۵ اولین فیلم سینمایی اش «ساعت ۵ عصر» را کارگردانی کند، ۱۷ سریال و مجموعه آیتمی برای تلویزیون و شبکه نمایش خانگی ساخته بود.

تجربه اولین فیلم

با این که همه منتظر بودند یک اثر درخشان به کارگردانی «مهران مدیری» روی پرده سینماها ببینند، «ساعت ۵ عصر» اما انتظارها را برآورده نکرد. او بدون تکیه بر فیلمنامه نویسان موفق، این فیلم را بر اساس فیلمنامه خودش ساخت و بازم هم روی همان فرم همیشگی سریال هایش تکیه کرد. این فیلم با بازی «سیامک انصاری»، «امیرجعفری» و خود «مهران مدیری»، به اثری متوسط تبدیل شد و نتوانست برگ برنده ای در کارنامه کارگردانی «مدیری» باشد، اگرچه بازیگران و کارگردان های مختلف، از آن تعریف و تمجیدهای زیادی کردند، اما این فیلم موفقیتی به دست نیاورد و با ۹ میلیارد تومان فروش از اکران بیرون آمد.

داوود میرباقری

کارگردان فیلم: آدم برقی

سابقه سریال سازی

«داوود میرباقری» از سن ۲۷ سالگی پا به عرصه سریال سازی گذاشت و نخستین سریالش با نام «مسافر گمنام» را برای شبکه یک ساخت. گام بعدی او ساخت یک سریال تاریخی به نام «گرگ ها» بود که با حضور تعدادی بازیگر کارکشته از جمله «داود رشیدی»، «علی نصیریان»، «ثریا قاسمی» و

«بهرام شاه محمدلو» جلوی دوربین رفت و موقعیت «داود میرباقری» را در عرصه سریال سازی مستحکم تر کرد. او در ادامه، یک سریال استودیویی جذاب به نام «رعنا» را کارگردانی کرد، سریالی دارای حال و هوا و فضایی کاملا متفاوت که همین تفاوت موجب شد تا مخاطبان به آن روی خوش نشان دهند.

اما اتفاق مهم در کارنامه سریال سازی «داوود میرباقری» زمانی افتاد که او تصمیم

به ساخت سریال «امام علی(ع)» گرفت.

«میرباقری» با ساخت سریال «امام علی(ع)» اتفاقی شگرف را در تاریخ سریال سازی ایران رقم زد.

تجربه اولین فیلم

«داوود میرباقری» بعد از ساخت ۴ سریال که آخرینش سریال عظیم و ماندگار «امام علی(ع)» بود، تصمیم گرفت تا نخستین فیلم بلند سینمایی اش را بسازد. او با دعوت از عوامل اصلی جلو و پشت دوربین سریال امام علی(ع)، سراغ فیلم «آدم برقی» رفت، فیلمی متعلق به حوزه هنری که قرار بود به مصائب مهاجرت بپردازد. این فیلم برای حضور در جشنواره سیزدهم فیلم فجر آماده شد و بعد از اکران در این رویداد حاشیه هایی برای فیلم کلید خورد. «آدم برقی» به دلیل بازی «اکبر عبدی» در نقش زن در مقطعی از فیلم، توقیف شد و اجازه اکران به دست نیاورد. این فیلم سه سال در بایگانی خاک خورد تا این که سال ۱۳۷۶ رفع توقیف شد و روی پرده رفت. اما حواشی ایجاد نشده نتوانست جلوی استقبال مخاطبانی که نسخه بی کیفیت این فیلم را در خانه ها دیده بودند بگیرد. «آدم برقی» با جذب بیش از ۵ میلیون مخاطب در سال ۱۳۷۶ نزدیک به ۷۰۰ میلیون تومان فروش کرد.

سروش صحت

کارگردان فیلم: جهان با من برقص

سابقه سریال سازی

«سروش صحت» بعد از سال ها تجربه بازیگری و نویسندگی فیلمنامه های کمدی، سال ۱۳۸۶ برای اولین بار به عرصه کارگردانی وارد شد و سریال «چرخونه» را ساخت؛ سریالی که در زمان خودش مورد توجه قرار گرفت و به خوبی دیده شد اما اوج همان زمان به عنوان «ساختمان پزشکان» افتاد. او این سریال را با همراهی برادران «قاسم خانی» ساخت و توانست در مرکز توجه قرار بگیرد. «صحت» بعد از آن، این موفقیت را در سریال «پژمان» هم تکرار کرد و سپس «شمعدونی» و «لیسانسه ها» را بدون اتکا به فیلمنامه «پیمان قاسم خانی» براساس فیلمنامه خودش و «ایمان صفایی» ساخت. «لیسانسه ها» به قدری موفق شد که به فصل دوم و سوم هم رسید.

تجربه اولین فیلم

«صحت» زمانی اولین فیلم سینمایی اش را کارگردانی کرد که به عنوان بازیگر و کارگردان شهرت زیادی داشت و در برنامه «کتاب باز» هم به عنوان مجری توانسته بود نظره ای زیادی را به سمت خودش جلب کند. «جهان با من برقص» را باید یک موفقیت جدی در کارنامه «سروش صحت» ارزیابی کرد. «صحت» فیلمنامه اولین فیلمش را به همراه «ایمان صفایی» نوشت و سال ۱۳۹۷ آن را ساخت. این فیلم اولین بار در جشنواره جهانی فجر به نمایش درآمد و سیمرخ بهترین کارگردانی را نصیب «صحت» کرد. البته «علی مصفا»، بازیگر نقش اصلی این فیلم هم در جشنواره جهانی فجر، دیپلم افتخار بازیگر نقش اول مرد را گرفت. او سال گذشته هم فیلم موفق «صبحانه با زرافه ها» را ساخت که البته در جشنواره فجر موفقیتی کسب نکرد.

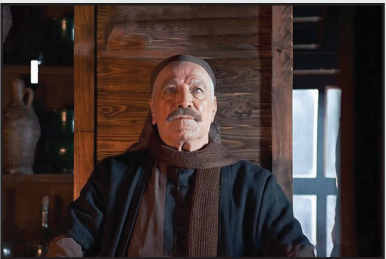
رضا عطاران

کارگردان فیلم: خوابم می آد

سابقه سریال سازی

«رضا عطاران» پیش از این که به عنوان کارگردان تلویزیون و سینما شناخته شود، بازیگر مطرح کمدی بود و اولین تجربه کارگردانی اش در تلویزیون با مجموعه «سیب خنده» اتفاق افتاد. او سال ۱۳۷۶ این مجموعه را برای گروه سنی کودک و نوجوان ساخت و پای بازیگران کمدی مختلفی مثل «جواد عزتی»، «یوسف تیموری» و «مجید صالحی» را به تلویزیون باز کرد و بعد از آن «مجید دلیندم» را برای همین گروه سنی ساخت. علت اصلی موفقیت «رضا عطاران»، ساخت چند

یاد نوشت

مروری بر فیلم ها و سریال های زنده یاد

«سعید راد»

«احمد سعید حق پرست راد» هنرمند با سابقه و پیشکسوت سینما و تلویزیون کشور مان که به «سعید راد» معروف و مشهور بود چهارم آبان سال ۱۳۳۳ در تهران به دنیا آمد و دیروز اول مرداد ۱۴۰۳ در سن ۷۹ سالگی درگذشت. او قبل از این که بازیگر شود، به طور حرفه ای بولینگ بازی می کرد. «سعید راد» در چندین فیلم و سریال موفق حضور داشت. این بازیگر پس از سال ها دوری از کشور، اواخر دهه ۷۰ به ایران برگشت و با بازی در فیلم «دوئل» بازگشتی تازه به سینما داشت. «خط قرمز»، «عقاب ها»، «برزخی ها»، «عبور از میدان مین»، «پروانگی»، «چ» و «پایان خدمت» از جمله دیگر آثار این بازیگر در سینما هستند. سریال های «گیلدخت»، «ترور خاموش»، «سزمین مادری» و «در چشم باد» هم با بازی این هنرمند از تلویزیون پخش شده است. «سعید راد» در شبکه نمایش خانگی هم در سریال «دل» در سال ۹۸ بازی کرد. او برای بازی در فیلم «گیرنده»، دیپلم افتخار بهترین بازیگر نقش اول مرد را از جشنواره فیلم فجر در سال ۱۳۹۰ کسب کرد. مراسم تشییع و خاکسپاری مرحوم «سعید راد» فردا برگزار خواهد شد.